

Zingen:

- Psalm 120: 1
- Gebed des Heeren: 7
- Morgenzang: 7

Lezen:

- Titus 1: 10-14
-

Je kent ongetwijfeld de uitdrukking: 'van twee walletjes willen eten'. Het woordenboek van Van Dale verklaart dat zo: 'met beide partijen heulen en daarmee zijn voordeel doen'. Zo leven heel wat mensen die zich christelijk noemen: God wat en de wereld wat. Het geldt ook voor heel wat jongeren. Op zaterdagavond in een disco, of in een dubieus refo-cafe, en vervolgens 's zondags weer in de kerk verschijnen en op de jv. Hoe lang kun je dat leven in twee werelden volhouden? Heel lang! Maar: 't is niet alleen fout, 't gaat ook fout!

Hoeveel haren kun je uit een paardenstaart trekken zodat het toch nog een paardenstaart is? Zo zijn veel christenen bezig met zoeken hoever ze met de wereld mee kunnen gaan en intussen toch christenen kunnen blijven.

Hoe spreekt de bijbel hier over?

Titus: 1

Vers 10: Ongeregelden: letterlijk- niet onderworpen; ze onderwerpen zich niet aan het woord van God.

Ijdelheidsprekers; Sprekers van lege woorden- dus praatjesmakers.

Verleiders van zinnen: Letterlijk; verleiders van de ziel.

Vers 12: Een citaat van Epimenides, hij werd beschouwd als een goddelijk en geïnspireerd man en als een van de zeven wijze mannen van de antieke wereld.

Altijd leugenachtig: er is een grieks werkwoord ;kretizo; Dat betekent zich als een kretenzer gedragen (leugenaar)

Vers 13: Scherpelijk: Letterlijk; afsnijdend, de dwaalleraars moeten de pas worden afgesneden.

Vers 14: Fabels: Letterlijk; mythen, te denken is aan fantastische verhalen over mensen als, Mozes, David, Elia, die onder de Joden de ronde deden.

Het gedeelte dat nu onze aandacht vraagt, sluit naadloos aan bij het vorige. We zagen dat ouderlingen nodig zijn om de gemeenteleden te vermanen, en om tegen mensen die kwaad van de kerk spreken, met die mensen in gesprek gaan. Welnu, in dat opzicht is er op kreta volop werk (en waar niet) De tijdgeest blijkt veel mensen in Christus gemeente op kreta in de greep te hebben. Ze spreken de leer tegen, onderwerpen zich er niet aan.

Paulus is heel fel over hoe deze mensen zijn, hij noemt ze; mensen die uit de pas lopen, hol klinkende vaten en zielenverleiders, uit vers 11 blijkt dat er heel veel gezinnen uit kreta er mee gemoeid zijn. De satan probeert eerst in de gezinnen te sluipen, om die vervolgens te verwoesten, als hij dat hij voor elkaar gekregen heeft, om het kleine kerkje van de kerk te verwoesten, helpt hij de hele kerk om zeep.

Het spreekwoord luid toch: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. En de duivel heeft veel middelen tot zijn beschikking: radio, tv, internet, noem het allemaal maar op.

Overigens lieten de dwaalleraars zich goed betalen. Ze preken om vuil gewin, dus uit pure hebzucht. Je had in die tijd heel wat rondreizende predikers, die hun boodschap met veel bravoure aan de man brachten, tegen betaling uiteraard. Holle vaten klinken het hardst en zijn het duurst. Paulus wijst de dwaalleraars vooral aan onder hen die uit de besnijdenis zijn,

joodse christenen die indruk maakten door hun verwijzing naar de wet, zulke mensen moeten tot zwijgen worden gebracht, anders is de ellende niet te overzien.

Toch is de dwaalleer niet alleen puur joods. Ze bestaat uit een mix van wettische en losbandige elementen. Juist dan wordt het gevaarlijk. De dwaalleraars geven blijk van een echt Kretenzische volksaard. Paulus citeert een van hun eigen dichters die gezegd heeft: De Kretenzen zijn altijd leugenachtig, kwade beesten en luie buiken. En ook Paulus beaamt dat dit waar is. In dat opzicht sprak zelfs die leugenachtige Kretenzer de waarheid.

Het is de normaalste zaak voor de dwaalleraars om alles aan elkaar te liegen. En om bepaalde delen van de Bijbelse waarheid te verzwijgen – ook dat is een leugen! Houd dat ook vandaag maar in de gaten: het gaat niet om wat er in bijv. een preek gezegd verkeerd gezegd – tegen Gods openbaring in ; maar ook om wat er niet gezegd word – bepaalde aspecten van Gods openbaring worden verzwegen. Als er bijvoorbeeld gezwogen word over de uitverkiezing, of wanneer er geen aanbod van genade meer klinkt, of als de functie van de wet niet meer genoemd wordt, dan wordt het spoor van de prediking scheef getrokken.

Een merkwaardig volkstrekk van de Kretenzen was, dat ze elkaar om het minste of geringste in de haren vlogen. Alleen wanneer ze gezamenlijk bedreigd werden, sloten ze de rijen. Ook de dwaalleraars waren strijdlustige mensen: ze keerden zich tegen de gezonde leer en infiltrerden in gezinnen. Ook vandaag is dat een gevaar dat de gemeente bedreigt: mensen kunnen zich vreselijk opwinden over pietluttigheden en bereid zijn om daarvoor een gemeente in een ongeluk te storten. En de vijand lacht. Helaas gebeurt dat in alle hoeken van de gemeente en het kerkverband. Laat iedereen zichzelf onderzoeken.

De Kretenzen waren ‘luie buiken’: Dikke vadsige mensen die zich toelieden op eten en drinken. Bedreigt de mentaliteit vandaag ook niet de gemeente en jou en mij?. Leven voor het genot. Als ik mijn natje en droogje maar heb. En voor je het weet, behoort je tot hen die ‘geen deel dan in dit leven wachten en maken van hun buik hun god’ psalm 17. Wat denk je: zou het materialisme (leven voor de dingen die je ziet) niet één van de grootste bedreigingen van het christelijk geloof zijn? Daarom is er maar één remedie: Titus moet de dwaalleraars de pas afsnijden en hen muilkorven.

Wanneer het gaat om de fundamenten van de Bijbelse leer (en die zijn bij dwaalleraar in het geding) kunnen we niet volstaan met discussie, maar moet grondige weerlegging en uiteindelijke afsnijding plaatsvinden. Zoals soms een lichaamsdeel geamputeerd moet worden, opdat niet het hele lichaam aangetast zal worden door een ziekte.

In de dwaalleer zaten Joodse elementen, allerlei verhalen die er niet toe doen. Door mythen word het geloof niet gebouwd maar verziekt. Verder hielden de dwaalleraren zich bezig met een minutieus uitpluizen van Gods geboden. Men was zozeer op allerlei uiterlijke dingen gericht, dat men vergat waar het God in zijn wet om gaat: liefde uit een rein hart. Wie dat laatste vergeet, komt niet verder dan een uiterlijke opknopbeurt door reiningsvoorschriften na te leven. Ook vandaag bestaat het gevaar dat het voldoen aan bepaalde gedragscodes binnen de gereformeerde gezindte, gaat functioneren als een voorwaarde voor echt christen zijn. Reine handen en rein voedsel maken ons innerlijk nog niet rein. Want er huist zoveel in ons hard; lees Markus 7:18-23 er maar eens op na! Maar wanneer ik rein geworden ben door het geloof in het woord van Christus, zijn ‘alle dingen voor mij rein’. Daarmee word bedoeld: alle goede dingen die God in zijn schepping heeft gelegd: eten en drinken en noem zo maar op. Dat mag met dankzegging ontvangen worden. Maar voor een onreine en dat is in dit verband een onbekeerd mens is alles onrein. De besmetting van zijn vuile hart draagt hij over op al die dingen. Zijn verstand en geweten zijn besmet en daarom veranderen die op zichzelf genomen goede dingen in hun tegen deel.

Vragen:

1. Wat bedoelen we met de 'tijdgeest'? Kun je er voorbeelden van geven?
2. De Russische communisten zeiden destijds: 'Geef ons de kinderen tot ze twaalf jaar zijn; daarna mogen de christenen hen hebben'
 - a. Wat zegt zo'n uitspraak je in verband met vers 11?
 - b. Wat stelt Deuteronomium 6 hier tegenover?
 - c. Kun jij je herinneren hoe jouw ouders praktisch invulling gaven aan de opdracht uit Deuteronomium 6?
3. Bewoner zijn van Kreta staat synoniem met oneerlijkheid en liegen (vs. 12) Ga eens na hoe Paulus juist van dit vooroordeel gebruik maakt bij het schrijven van de brief
4. Hoe komt het dat de dwaalleraars die sterk de nadruk leggen op allerlei wettische voorschriften, zo gemakkelijk ingang vinden (vs. 14)